

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**ДОМ НАРОДА
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ**
Зajедничка комисија за надзор над радом
Обавјештајно-безбједносне агенције
Босне и Херцеговине

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

**DOM NARODA
PREDSTAVNIČKI DOM/ZASTUPNIČKI DOM**
Zajednička komisija za nadzor nad radom
Obavještajno-sigurnosne agencije
Bosne i Hercegovine
Zajedničko povjerenstvo za nadzor nad radom
Obavještajno-sigurnosne agencije
Bosne i Hercegovine

Број:
Сарајево

**ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ
ЗАЈЕДНИЧКЕ КОМИСИЈЕ
ЗА НАДЗОР НАД РАДОМ ОБАББиХ
ЗА 2015. ГОДИНУ**

Сарајево, децембар 2015.

САДРЖАЈ:

1.	УВОДНЕ НАПОМЕНЕ.....	3
2.	АКТИВНОСТИ КОМИСИЈЕ У 2015.ГОДИНИ.....	3
	а. Законодавне активност.....	4
	б. Разматрање материјала који проистичу из законом утврђених надлежности и осталих аката	6
	с. Надзорне посјете и радни састанци из надлежности Комисије	8
2.1.	ПРИСУСТВО ОБУКАМА, РАДИОНИЦАМА, КОНФЕРЕНЦИЈАМА И ОКРУГЛИМ СТОЛОВИМА	8
2.2.	СТУДИЈСКЕ ПОСЈЕТЕ И ПРОГРАМИ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО УСАВРШАВАЊЕ У ИНОЗЕМСТВУ	9
2.3.	САРАДЊА СА ОБАВЈЕШТАЈНО-СИГУРНОСНОМ АГЕНЦИЈОМ БиХ И ДРУГИМ ДОМАЋИМ ИНСТИТУЦИЈАМА	9
2.4.	МЕЂУНАРОДНЕ АКТИВНОСТИ КОМИСИЈЕ	10
3.	РЕЗИМЕ	12

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Надлежности Заједничке комисије за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Комисија), утврђене су у одредбама Закона о Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 12/04, 20/04, 56/06 и 12/09), Закона о заштити тајних података БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 54/05 и 12/09), те пословницама оба Дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.

Поред наведених прописа, Комисија се руководи и властитим Пословником и Правилником, те релевантним прописима које доноси Државни безбједносни орган. Комисија у своме раду такођер настоји уважити и принципе садржане у Заједничкој вањској и безбједносној политици ЕУ (ЦФСП), односно у њеном дијелу који се конкретније односи на подручје рада Комисије, тј. Заједничкој одбрамбеној и безбједносној политици (ЦСДП). Такођер се у обзир узимају и обавезе БиХ у смислу НАТО аспирација Босне и Херцеговине, тј. обавезе дефиниране кроз ИПАП, МАП и Безбједносни споразум између БиХ и НАТО. Коначно, Комисија при раду има у виду и обавезе које проистичу из других међународних споразума које је Босна и Херцеговина потписала или им приступила (попут сигурносних споразума потписаних између БиХ и ЕУ, БиХ и ОЕБС, и сл).

ПСБиХ је након конституисања домова, извршила и процес конституисања сталних радних тијела домова и заједничких комисија на вријеме, изузев ЗК ОБА, која је након неколико мјесеци одлагања конституисана 01.07.2015. избором предједавајућег и замјеника предједавајућег. С обзиром да је у аугусту био колективни годишњи одмор а комисија конституисана у јулу, у кратком временском распону до данас су одржане четири радне сједнице, што је дупло више од законског минимум, а сви материјали и надлежности Комисије утврђени Законом и Пословником су обухваћени и третирани на вријеме и адекватно. У наставку подносим Домовима детаљан Извјештај о раду Заједничке комисије за надзор над радом ОБАБиХ за 2015. годину.

2. АКТИВНОСТИ КОМИСИЈЕ У 2015. ГОДИНИ

У складу с чланом 52. став (1) и чланом 85. став (1) Пословника Представничког дома Парламентарне Скупштине БиХ („Службени гласник БиХ“, број 79/14), чланом 42. став (1) и чланом 75. став (1) Пословника Дома народа Парламентарне Скупштине БиХ („Службени гласник БиХ“, број 58/14), Парламентарна Скупштина БиХ на 13. сједници Представничког дома, одржаној 10. јуна 2015. године и на 6. Сједници Дома народа, одржаној 23. јуна 2015. године, донијела Одлуку о избору чланова Заједничке комисије за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције Босне и Херцеговине.

Чланови из Представничког дома су :

1. Никола Шпирић
2. Дамир Бећировић

- 3.Садик Ахметовић
- 4.Предраг Кожул
- 5.Мирсад Меших
- 6.Ђорђо Крчмар

Чланови из Дома народа су:

- 1.Средоје Новић
- 2.Љиља Зовко
- 3.Дарко Бабалъ
- 4.Фахрудин Радончић
- 5.Сафет Софтић
- 6.Бариша Чолак

На конститутивној сједници одржаној 01.07.2015.г за предсједавајућег Комисије изабран је Никола Шпирић, а за замјенике Бариша Чолак и Сафет Софтић.

Током извјештајног периода, тј. током 2015. године, Комисија је реализирала слиједеће активности:

Број одржаних сједница	4	
Број радних састанака	3	
Број тачака дневног реда	19	
Учешће на семинарима и конференцијама	4	

4

Комисија је у извјештајном периоду разматрала:

Приједлози закона	1
Извјештаји и информације	7
Одлуке	0
Усвојени закључци	5
Остали акти	7

Током извјештајног периода Комисија је у оквиру својих надлежности пратила рад различитих тијела и институција извршне власти (ОБАБиХ, ДБО, Министарство безбједности, Министарство одбране, предсједавајући Савјета министара БиХ, Савјет министара БиХ, итд.).

а. Законодавне активности

Закони који су били предвиђени за разматрање у оквирима надлежности Комисије (односно предлагање измјена и допуна истих које се тичу послова и органа из надлежности Комисије) су слиједећи:

1. Закон о ОБАБиХ
2. Закон о заштити тајних података БиХ
3. Закон о ревизији институција БиХ,
4. Закон о јавним набавкама, те
5. Закон о одбрани БиХ.

Што се тиче **Закона о заштити тајних података БиХ**, вршили смо редован надзор над његовом примјеном, те смо и поново активирали питање осигурања услова за законит рад Комисије (прописно заштићена сала за састанке, адекватне просторије за Подрегистар тајних података које штити ПСБиХ, итд.). На нашу ургенцију састављен је и усвојен Правилник о заштити тајних података у ПСБиХ. При Канцеларији секретара Комисије формиран је Подрегистар тајних података које штити ПСБиХ, и успостављен функционалан пријем, обрада и похрана повјерљиве поште за ПСБиХ. Секретар Комисије именован је за безбједносног службеника ПСБиХ, и већ редовно обавља широк спектар послова из домена примјене Закона о заштити тајних података у ПСБиХ (од састављања горе поменутог Правилника, преко савјетодавне улоге руководству Секретаријата, па до руковања повјерљивом поштом која улази или излази из ПСБиХ, подршке различитим истражним комисијама Домова итд.).

Што се тиче **Закона о ОБАБиХ** и **Закона о ревизији институција БиХ**, већ смо раније установили да су ова два закона међусобно протурјечна, те да их је потребно дорадити (отклонити нејасноће и протурјечности). Ради се прије свега о овласти ревизора да приступи свим подацима, увијек и свугдје, на што по Закону о ревизији у институцијама БиХ имају право, са једне стране; те са друге стране, о потреби ОБАБиХ да одређене податке у одређеном моменту не уступи или прикрије, из разлога заштите тајности својих операција, на што по Закону о ОБАБиХ имају право. Ове измјене нисмо успјели формално размотрити (као конкретан Приједлог измјена закона), добрим дијелом због отпора који је било каквим промјенама долазио од стране ОБАБиХ, а за који је Комисија исказала разумијевање.

Што се тиче **Закона о одбрани БиХ**, Комисији је од стране представника Министарства одбране скренута пажња на недоречености и недостатке у Закону о одбрани, који блокирају даљи рад Министарства на активностима из надлежности Комисије. Ради се о незграпном пријеводу нацрта закона са енглеског језика у којем су одређени термини преведени на начин који на службеним језицима БиХ не значе ништа, или представљају нејасне ознаке (нпр. „војно обавјештавање“ умјесто „војно-обавјештајни“ и сл.). На Комисију је апеловано и да са своје стране учини што може (анимира Савјет министара и министра одбране) да се донесе Правилник о раду Војно-обавјештајног рода, будући да његово непостојање онемогућава рад одговарајућег сектора у Министарству одбране и такођер, узрокује немогућност сертификарања

подрегистра за размјену тајних података са НАТО Савезом, као и друге активности директно изведене из Закона о заштити тајних података БиХ.

Што се тиче **Закона о јавним набавкама**, Комисија је упозната са проблемима који се јављају због немогућности да се у складу са постојећим законом организује и проведе тзв. „безбједносни тендер“, односно да се проведе и примијени поступак тзв. „индустријске безбједносне провјере“. Ради се о провјери правних лица (предузећа) приликом јављања на класифицирани тендер, нпр. за набавку специјалне полицијске опреме и слично. Сва потребна законска одређења и дефиниције већ постоје у Закону о заштити тајних података, но Закон о јавним набавкама не препознаје ту чињеницу. Најједноставније рјешење постојеће ситуације било би да се цијело поглавље о индустријској провјери из ЗОЗТП „премјести“, односно угради у Закон о јавним набавкама.

Такођер, након што смо у више наврата разговарали о проблему одавања тајних података медијима и другим неовлаштеним особама, установили смо и да је из садашњег **Кривичног закона БиХ** избрисан члан 225. који је уређивао питање „Одавање службене тајне“. Ово је проблем којем ће Комисија без одлагања посветити пажњу у наредној години, тако што ће се ранији термин „службена тајна“ примјерити садашњем термину „тајни податак“ и садашњој класификацији (у складу са чл.86. Закона о заштити тајних података), те упутити приједлог за враћање овог члана у текст Кривичног закона, са одговарајућим санкцијама.

в. Разматрање материјала који проистичу из законом утврђених надлежности и осталих аката

Кад је ријеч о актима који немају законодавни карактер, Комисија је у извјештајном периоду разматрала, усвојила, примила к знању и по потреби упутила у даљу процедуру слиједеће акте:

1. Извјештај о раду Заједничке комисије за надзор над радом ОБАБиХ за 2014. годину;
2. План рада Заједничке комисије за надзор над радом ОБАБиХ за 2015. годину;
3. Годишњи извјештај о извршеном оперативном и техничком надзору у области заштите тајних података у 2014. години.
4. Годишњи извјештај о извршеној ревизији у ОБАБиХ за 2013. и 2014.годину
5. редовни полугодишњи Извјештаји Главног инспектора ОБАБиХ о рјешавању жалби поднесених против Агенције
6. Приједлог буџета и анекса буџета ОБАБиХ за 2015. и 2016. Годину

7. Давање мишљења на приједлог кандидата за генералног директора, замјеника директора и главног инспектора ОБАБиХ који је доставио предсједавајући Савјета министара БиХ
8. Извјештаји и информације ОБАБиХ о конкретним појединачним питањима на која је Комисија тражила одговор или изјашњење
9. представке које се тичу рада ОБАБиХ, упућене од стране различитих правних и физичких лица (грађана, владиних и невладиних организација).
10. Припрема и реализација двије надзорне посјете и радно-консултативних састанака са руководством ОБА БиХ
11. Припрема и реализација активности чланова Комисије у БиХ и у међународним односима (Конференције, радионице и округли столови)

Планом рада Комисије било је предвиђено и разматрање Годишње платформе о обавјештајно-безбједносној политици БиХ, која је прописана у чл. 7. став (1) алинеја 5. Закона о Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ. Као и ранијих година, поново смо суочени са занемаривањем ове обавезе, како од стране Савјета министара које је дужно да је припреми, тако и од стране Предсједништва БиХ које је дужно да је одобри и достави Парламенту.

с. Надзорне посјете и радни састанци из надлежности Комисије

Чланом 19. Закона о Обавјештајно-безбједносној агенцији Босне и Херцеговине је утврђено да Комисија врши надзор над законитошћу рада ОБАБиХ. Ова законска обавеза током кратког извјештајног периода је испоштована два пута, у октобру и децембру посјетом сједишту ОБА БиХ. Приликом прве посјете је са тадашњим руководством Агенције Комисија разговарала о тренутно актуелним безбједносним изазовима у БиХ, те о актуелним регионалним и глобалним пријетњама, док је друга посјета била први радни састанак Комисије са новоизабраним руководством Агенције. Тема састанка били су планови и модалитети за будућу сарадњу Комисије и Агенције. Овом приликом обављена је и **надзорна посјета Центру за мониторинг**.

Координација и међусобна помоћ Канцеларије секретара и Државног безбједносног органа у циљу квалитетног обављања редовних задатака настављена је током цијелог извјештајног периода, а огледала се у стручној помоћи ДБО по питању поштивања одредби ЗОЗТП у ПСБиХ, те координацији надзорних активности ДБО и Комисије.

Заједничким радом и консултацијама дошло се и до приједлога за измјене и допуне различитих безбједносних образаца (упитника за провјеру и сл.), те других подзаконских аката из истог домена, попут (званичних) Упутстава за поуну образаца и провјеру особа које потражују безбједносне дозволе, те цијелог пакета подзаконских аката који је тренутно у процедури усвајања.

2.1. ПРИСУСТВО ОБУКАМА, РАДИОНИЦАМА, КОНФЕРЕНЦИЈАМА, СЕМИНАРИМА И ОКРУГЛИМ СТОЛОВИМА

Предсједавајући Шпирић је учествовао у раду 5. Конференције о актуелном стању безбједности одржаној у Витезу у новембру, а чланови Комисије су учествовали на радионици о финансијском управљању у безбједносним структурама у организацији ОБА БиХ на Јахорини те заједничком састанку комисија и Одбора за безбједност НСРС у Бања Луци у децембру.

2.2. СТУДИЈСКЕ ПОСЈЕТЕ И ПРОГРАМИ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО УСАВРШАВАЊЕ У ИНОЗЕМСТВУ

Члан Комисије Предраг Кожул учествовао је 15.12.2015. на „Регионалном парламентарном округлом столу о обавјештајном надзору на Западном Балкану“ у организацији ДЦАФ-а у Љубљани.

2.3. МЕЂУНАРОДНЕ АКТИВНОСТИ КОМИСИЈЕ

Комисија у извјештајном није имала ни долазних ни одлазних билатералних посјета

3. РЕЗИМЕ

Анализом побројаних активности може се закључити да је Комисија током 2015. године, односно од конституисања, радила интензивно и у складу са законским и пословничким одредбама.

Комисија је од свога формирања до данас константно настојала унаприједити властите капацитете и обавијештеност, како би квалитетније допринијела поштивању и примјени Закона о заштити тајних података БиХ и остваривању ефикасног надзора над Обавјештајно-безбједносном агенцијом БиХ и другим тијелима која нам спадају у надлежност. Сматрамо да смо овај циљ остварили.

Као и до сада, посветили смо један дио времена упознавању са принципима Заједничке вањске и безбједносне политике ЕУ (ЦФСП), односно Заједничке одбрамбене и безбједносне политике (ЦСДП). Једнако тако, имали смо у виду и обавезе БиХ у смислу НАТО аспирација Босне и Херцеговине, тј. обавезе дефиниране кроз ИПАП, МАП и Безбједносни споразум између БиХ и НАТО, те различите обавезе које проистичу из других међународних споразума које је Босна и Херцеговина потписала или им приступила (попут безбједносних споразума потписаних између БиХ и ЕУ, БиХ и ОЕБС, итд.).

Ова смо питања размотрили посебно у пољу баланса између заштите личних података и индивидуалних слобода, наспрам потреба за заштитом тајних података, те у питањима која су у одређеним моментима рада Комисије била актуелна, попут начина на који је ријешено питање безбједносних провјера за раднике правосуђа у земљама

ЕУ, које нам је било потребно при разматрању посљедњег приједлога за измјене домаћег Закона о заштити тајних података.

У наставку су наведена питања која су била предмет пажење Комисије, а која још нису ријешена:

1. Потпуна примјена и поштивање одредби Закона о заштити тајних података БиХ.

- a. неадекватна систематизација радних мјеста унутар Министарства безбједности (у Државном безбједносном органу/ДБО) и Министарству одбране (у Сектору за обавјештајно-безбједносне послове). Систематизације морају уважавати одредбе ЗОЗТП и релевантне директиве НАТО-а и Одлуке Савјета Европе. У Министарству одбране као проблем је констатовано и недоношење Правилника о раду Војно-обавјештајног рода.
- b. неадекватно формулисање инспекцијског надзора који проводи ДБО
- c. нејасноће, контрадикције и недоречености у једном броју закона и подзаконских аката, прије свега кад је ријеч о Закону о ревизији у институцијама БиХ и члану 9. Закона о одбрани БиХ.
- d. неунифициране праксе у раду различитих државних органа, кад је ријеч о руковању тајним подацима и размјени или достављању истих, и неадекватно поштивање законских одредби у смислу дефинисања Безбједносних подручја, резервних локација, поступака за уништавање тајних података и других сигурносних процедура.
- e. недостаци у јединственом приступу и поштивању одредби о физичкој и информатичкој заштити података и локација, прије свега у подрегистрима, који још увијек чекају на сертификацију од стране ДБО.
- f. споро или непотпуно испуњавање обавеза које за БиХ произилазе из МАП-а и ИПАП-а, што кочи или онемогућава даљи напредак БиХ у смислу њених НАТО аспирација.
- g. брисање члана 225. из Кривичног закона БиХ.

Комисија ће у наредном периоду путем надзорних и радних посјета настојати да у директном контакту са руководиоцима и овлаштеним представницима органа извршне власти у БиХ, исте анимира на ефикаснију примјену Закона о заштити тајних података БиХ. Исто вриједи и за ПСБиХ (потребно је осигурати адекватно заштићене просторије за рад ове и других комисија које одржавају повјерљиве сједнице, и сл.)

Комисија је установила да је степен примјене ЗОЗТП у органима јавне управе у БиХ, иако непотпун, ипак задовољавајући. С тим у вези Комисија ће наставити пружање подршке Државном безбједносном органу и свим другим тијелима којима Комисија у оквиру својих надлежности може помоћи у остваривању овог циља.

2. Пуни демократски парламентарни надзор над Обавјештајно-безбједносном агенцијом БиХ. У сврху реализације овог циља одржавали смо сталан контакт са руководством ОБАБиХ, те се на друге начине обавјештавали о

потенцијалним или актуелним проблемима у њиховом раду и начинима на које Комисија може утјецати на отклањање установљених проблема. Подржали смо одређене пројекте капиталних улагања које је предложила ОБА. Преостали крупни проблеми којима ћемо у даљем периоду посветити детаљну пажњу су:

- a. кашњење у достављању законом прописаних материјала на разматрање Комисији, посебно кад је ријеч о материјалима које достављају Предсједништво БиХ и Савјет министара. Ова кашњења узрокују озбиљне посљедице на рад ОБАБиХ, која је принуђена у недостатку Годишње платформе о обавјештајно-безбједносној политици БиХ радити на основу прошлогодишњих или чак старијих Платформи, што њен рад чини у најбољем случају, полулегалним.
- b. контрадикције у одредбама Закона о ревизији у институцијама БиХ и Закона о ОБАБиХ (*види стр.13 овог Извјештаја*). Због међусобно опречних одредби, ОБАБиХ из године у годину не може добити позитивно мишљење ревизије, иако нам је од стране самог Уреда за ревизију потврђено да у дијелу документације у који ревизори остваре увид не постоје ни најмањи проблеми, односно да ОБАБиХ заправо предњачи у квалитети и садржају поднесеног материјала, у односу на све друге институције у БиХ.

Комисија је у циљу отклањања горњих недостатака подузела један број активности, укључујући анализу начина на који су ова питања ријешена у другим земљама, и одржавање једног броја радно-консултативних састанака са тијелима укљученим у одређене процесе од интереса за Комисију. Наставак активности подразумијеваће приступање измјенама закона за које је Комисија утврдила да уносе забуну у процесу међуагенцијске сарадње.

Основни преглед статистичких показатеља о раду Комисије током 2013. године је како слиједи:

број одржаних сједница	4
број радних састанака	3
број тачака дневног реда	19
учешће на семинарима и конференцијама	4

Комисија је у извјештајном периоду разматрала:

приједлози закона	1
извјештаји и информације	7
одлуке	0
усвојени закључци	5
остали акти	7

Комисија ће и у наредном периоду настојати да активно допринесе пуној спроведби Закона о заштити тајних података БиХ и остваривању пуне демократске контроле над радом Обавјештајно-сигурносне агенције БиХ, те благовремено вршити и друге задатке из своје надлежности.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ КОМИСИЈЕ

др Никола Шпирић